

Diogelu Gwent
Gwent Safeguarding

Protocol Achosion Cymhleth o Gam-drin Plant

(Gan gynnwys cam-drin nad yw'n ddiweddar/hanesyddol a gyflawnwyd yn erbyn plant sy'n ddioddefwyr)

Cynnwys

TUDALEN

1	Cyflwyniad	3
2	Diffiniad	3
3	Egwyddorion Cyffredinol	4
4	Atgyfeiriadau	5
5	Cyfarfod Strategaeth Cychwynnol	5
6	Gweithwyr proffesiynol y mae angen eu hysbysu	6
7	Grŵp Rheoli Strategol	6
8	Grŵp Ymchwilio ar y Cyd	9
9	Grŵp Gweithredol	10
10	Mynediad at Gofnodion	11
11	Rhannu Gwybodaeth	11
12	Croesi ffiniau daearyddol a gweithredol	12
13	Diwedd yr Ymchwiliad	13
	Atodiad 1	14
	Siart lif ar gyfer Ymchwiliadau Achosion Cymhleth	
	Atodiad 2	15
	Templed Adroddiad Cynnydd	
	Atodiad 3	16
	Templed adnabod plant sy'n peri pryder yn yr ymchwiliad	

1. Cyflwyniad

Gellir diffinio achosion cymhleth ac wedi'i drefnu o gam-drin fel cam-drin sy'n cynnwys un neu fwy o gamdrinwyr a nifer o blant wedi'u cam-drin cysylltiedig neu anghysylltiedig a gall ddigwydd mewn unrhyw leoliad. Gall yr oedolion dan sylw fod yn gweithredu ar y cyd i gam-drin plant, weithiau'n gweithredu ar eu pen eu hunain, neu gallant fod yn defnyddio fframwaith sefydliadol neu safle o ymddiriedaeth fel athro, hyfforddwr, arweinydd grŵp ffydd neu swydd enwog i gael mynediad i blant a'u recriwtio i'w cam-drin.

Gall cam-drin o'r fath ddigwydd fel rhan o rwydwaith cam-drin ar draws teulu neu gymuned ac o fewn sefydliadau fel lleoliadau preswyl, ysgolion preswyl, mewn gofal dydd ac mewn darpariaethau eraill fel gwasanaethau ieuencid, clybiau chwaraeon, grwpiau ffydd a grwpiau gwirfoddol. Bydd achosion hefyd o blant yn cael eu cam-drin trwy ddefnyddio dyfeisiau electronig, megis ffonau symudol, cyfrifiaduron, consolau gemau ac ati sydd i gyd yn defnyddio'r Rhyngwyd.

Er mai oedolyn yw'r camdriniwr/camdrinwyr yn y rhan fwyaf o achosion cymhleth o gam-drin a'r rhai wedi'u trefnu, mae hefyd yn bosibl i blant/pobl ifanc fod yn gyflawnwyr niwed o'r fath, gyda neu heb oedolion sy'n cam-drin. Lle bynnag y bydd plant yn rhan o ymchwiliad achosion cymhleth o gam-drin, dylid cynnal cyfweiliadau o dan ganllawiau ABE a byddai angen cymryd camau i ddiogelu'r plentyn.

Bydd pob ymchwiliad yn wahanol, yn ôl nodweddion pob sefyllfa a graddfa a chymhlethdod yr ymchwiliad. Bydd angen cynllunio trylwyr, cydweithio rhyngasiantaethol a rhoi sylw i anghenion y dioddefwr/dioddefwyr dan sylw sy'n blentyn. Boed hyn drwy lais y plentyn neu gymorth ychwanegol i oedolion sy'n goroesi cam-drin sy'n digwydd yn ystod plentyndod.

Mae'r ymchwiliad yn gofyn am sgiliau arbenigol gan ymarferwyr yr Heddlu a Gofal Cymdeithasol sydd fel arfer yn cynnwys ffurfio timau ymroddedig o weithwyr proffesiynol a bydd angen ystyried anghenion y dioddefwyr am wasanaethau therapiwtig. Gall yr achos cyfreithiol dilynol ychwanegu at amserlenni ymchwiliadau o'r fath.

Mae rhai ymchwiliadau'n dod yn fwy cymhleth oherwydd nifer y lleoedd a'r bobl dan sylw, a'r amserlen ar gyfer honni bod cam-drin wedi digwydd. O dan yr amgylchiadau hyn gellir sefydlu Grŵp Ymchwilio ar y Cyd yn ogystal â Grŵp Rheoli Strategol.

2. Diffiniad – Beth yw Achosion Cymhleth o Gam-drin?

Mae hwn yn brotocol amlasiantaethol lle mae pob asiantaeth yn cydweithio yn unol â Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2019 [Gofal Cymdeithasol Cymru \(safeguarding.wales\)](https://safeguarding.wales), a chanllawiau atodol Diogelu Plant: [Diogelu Plant: Gweithio Gyda'n Gilydd o dan Ddeddf Plant 2004](#)

Diffinnir achosion cymhleth o gam-drin a'r rhai wedi'u trefnu fel cam-drin sy'n cynnwys un neu fwy o'r rhai sy'n cam-drin, a nifer o blant sy'n cael eu cam-drin sy'n gysylltiedig neu'n anghysylltiedig. Gall ddigwydd mewn unrhyw leoliad. Gall y camdrinwyr fod yn gweithredu ar eu pen eu hunain neu ar y cyd i gam-drin plant. Fel y disgrifiwyd yn flaenorol efallai eu bod yn defnyddio fframwaith sefydliadol neu safle o awdurdod.

Gall cam-drin o'r fath ddigwydd fel rhan o rwydwaith o gam-drin ar draws teulu neu gymuned ac o fewn sefydliadau fel lleoliadau preswyl, ysgolion preswyl, gofal dydd ac mewn darpariaethau eraill fel gwasanaethau ieuencid, clybiau chwaraeon, grwpiau ffydd a grwpiau gwirfoddol.

Gall plant hefyd gael eu cam-drin trwy ddefnyddio dyfeisiau electronig, megis ffonau symudol, cyfrifiaduron, consolau gemau ac ati, sy'n cyrchu'r rhyngrwyd, ac yn arbennig gwefan rhwydweithio cymdeithasol. [Diogelu plant rhag cam-drin ar-lein](#)

Er mai oedolyn yw'r camdriniwr/camdrinwyr mewn rhan fwyaf o achosion cymhleth o gam-drin a'r rhai wedi'u trefnu, mae hefyd yn bosibl i blant/pobl ifanc gyflawni niwed o'r fath, gyda neu heb oedolion sy'n cam-drin. Dylai asiantaethau hefyd fod yn effro i'r posibilrwydd y gallai plentyn neu berson ifanc sydd wedi niweidio un arall fod yn ddioddefwr hefyd.

Bydd ymchwiliadau achosion cymhleth o gam-drin yn cwmpasu nid yn unig adrodd am gam-drin presennol ar blant, ond hefyd adrodd gan oedolion am gam-drin yn ystod plentynod, y cyfeirir ato'n gyffredin fel cam-drin hanesyddol/nad yw'n ddiweddar.

3. Egwyddorion Cyffredinol

Mae pob ymchwiliad i achosion cymhleth o gam-drin yn gofyn am gynllunio trylwyr, gweithio rhyngasiantaethol da, a sylw i anghenion lles y dioddefwyr sy'n blant neu'r goroeswyr sy'n oedolion dan sylw.

Mae rhai ymchwiliadau'n mynd yn hynod gymhleth oherwydd nifer y lleoedd a'r bobl dan sylw, a'r amserlen ar gyfer honni bod cam-drin wedi digwydd. O dan yr amgylchiadau hyn gellir sefydlu Grŵp Ymchwilio ar y Cyd (JIG) arbenigol yn ogystal â Grŵp Rheoli Strategol (SMG).

Efallai y bydd cymhlethdodau hefyd oherwydd yr angen am fewnbwn therapiwtig, a natur lafurus unrhyw achosion cyfreithiol dilynol.

Mae pob ymchwiliad yn wahanol a gall achosion cymhleth o gam-drin ddigwydd mewn gofal dydd, mewn teuluoedd ac mewn darpariaethau cymunedol megis ysgolion, gwasanaethau ieuencid, clybiau chwaraeon a grwpiau gwirfoddol. Mae'r cynnydd mewn achosion o blant yn cael eu cam-drin gan ddefnyddio'r Rhyngrwyd yn gymhlethdod ychwanegol oherwydd y newidiadau mewn technoleg. Dim ond yn ystod yr ymchwiliadau y gall maint a chymhlethdod llawn y cam-drin ddod i'r amlwg. Mae angen i ymarferwyr fod yn ymwybodol o hyn o ddechrau'r ymchwiliad. Dylid rhoi ystyriaeth ddyledus i asiantaethau sydd angen bod yn rhan o'r ymchwiliad gan gynnwys materion trawsffiniol.

Mae'r cymhlethdod yn cael ei ddwysáu lle, fel mewn achosion nad ydynt yn rhai diweddar, nad yw'r dioddefwyr honedig bellach yn byw yn y sefyllfa lle digwyddodd y digwyddiadau a/neu lle nad yw'r tramgwyddwyr honedig bellach yn gysylltiedig â'r lleoliad neu rôl cyflogaeth. Mae achosion o gam-drin nad ydynt yn rhai diweddar yn aml yn dod i'r amlwg pan fydd oedolion yn datgelu cam-drin a ddioddefwyd ganddynt pan oeddent yn blant. Dylid ymateb i achosion o'r fath yn yr un modd ag unrhyw bryderon eraill. Mae'n bwysig canfod a yw'r troseddwr honedig yn dal i weithio gyda phlant neu'n gofalu amdanynt.

Pan fo honiad yn ymwneud â deiliad swydd sydd â rôl benodol o fewn y gweithdrefnau hyn, rhaid rhoi gwybod am yr atgyfeiriad i reolwr arall (uwch) yn unol ag [Adran 5](#).

(honiadau yn erbyn ymarferwyr a'r rhai mewn swydd o ymddiriedaeth) Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2019

Ym mhob ymchwiliad i gam-drin wedi'i threfnu, mae'n hanfodol bod y staff dan sylw yn cynnal lefel uchel o gyfrinachedd mewn perthynas â'r wybodaeth sydd yn eu meddiant, heb beryglu'r ymchwiliad na lles y plant dan sylw.

Dim ond gydag ymarferwyr sy'n berthnasol i'r ymchwiliad y dylid rhannu gwybodaeth ddilynol a gynhyrchir drwy gydol yr ymchwiliad.

Mae amddiffyn unrhyw blant y nodir eu bod mewn perygl o niwed yn parhau i fod yn hollbwysig. Dylai'r ymchwiliad roi ystyriaeth ddyledus i'r ddyletswydd gofal a lles anghenion cymorth y troseddwr honedig a'r mesurau sydd eu hangen i ddiogelu unrhyw blant y nodwyd eu bod yn droseddwrys posibl. Rhaid rhoi'r gweithdrefnau hyn ar waith ar y cyd ag Adran 5 (honiadau yn erbyn ymarferwyr a'r rhai sydd mewn sefyllfa o ymddiriedaeth) o Weithdrefnau Diogelu Cymru 2019.

Cynhelir ymchwiliad i gam-drin wedi'i drefnu dan adain Bwrdd Diogelu Gwent (GSB) a dylid rhoi gwybod iddo am ei gynnydd. Dylai fod yn rôl y SMG i gysylltu'n rheolaidd â'r GSB. Fodd bynnag, ni ddylai'r GSB gymryd unrhyw rôl uniongyrchol wrth reoli'r ymchwiliad. Yr asiantaeth arweiniol fydd yr Heddlu tra bydd unrhyw ymchwiliad troseddol yn cael ei gynnal, dan arweiniad asiantaethau partner ynghylch materion diogelu a chefnogi ehangach.

Am arweiniad pellach gweler: <https://www.app.college.police.uk/app-content/major-investigation-and-public-protection/operation-hydrant/>

4. Atgyfeiriadau - Gweithio gydag Achosion Cymhleth o Gam-drin

Lle mae amheuaeth o achosion cymhleth o gam-drin, dylai'r gweithiwr cymdeithasol neu'r heddwys sy'n derbyn yr atgyfeiriad hysbysu ei reolwr llinell ar unwaith.

Os oes unrhyw amheuaeth bod unrhyw reolwr a gyflogir ar hyn o bryd gan asiantaeth Gofal Cymdeithasol yn gysylltiedig, neu'n aelod o'r Heddlu, dylid cyfeirio'r mater at uwch reolwr a'r Person Diogelu Dynodedig (DSP) yn unol â Gweithdrefn GSB. [Adran 5, \(honiadau yn erbyn ymarferwyr a'r rhai mewn sefyllfa o ymddiriedaeth\) Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2019](#)

Mae cyngor pellach ar gael gan uwch reolwyr. Os bydd rheolwyr yn cytuno bod yr atgyfeiriad yn gyfystyr â honiad o achos cymhleth o gam-drin, dylid hysbysu'r uwch Reolwr Diogelu a'r Ditectif Arolygydd ac ymgynghori â nhw.

Cynhelir ymchwiliadau i achosion cymhleth o gam-drin dan adain y GSB a dylid rhoi gwybod iddynt am ei gynnydd.

Mae'r protocol hwn yn disgrifio'r broses o ddigwyddiadau wrth ymateb i bryderon ynghylch achosion cymhleth o gam-drin posibl.

5. Cyfarfod Strategaeth Cychwynnol

Rhaid i'r cyfarfod strategaeth, sy'n cael ei gadeirio gan uwch reolwr Gofal Cymdeithasol Plant, ddigwydd o fewn 24 awr i dderbyn yr atgyfeiriad a rhaid ei gofnodi'n ffurfiol.

Rhaid i'r drafodaeth/cyfarfod strategaeth:

- asesu'r wybodaeth sy'n hysbys hyd yma
- penderfynu pa wybodaeth bellach sydd ei hangen ar y cam hwn a threfnu i'w chasglu
- sefydlu a oes achos cymhleth o gam-drin wedi'i ddatgelu, ac i ba raddau
- cynnal ymarfer mapio cychwynnol i bennu graddfa'r ymchwiliad a'r unigolion posibl dan sylw
- ystyried cynllun ar gyfer yr ymchwiliad i'w gyflwyno i'r SMG, gan gynnwys goblygiadau adnoddau
- ystyried unrhyw gamau diogelu sydd eu hangen ar unwaith
- pwysleisio pwysigrwydd cyfrinachedd ac mai dim ond trwy'r sianeli cyfathrebu cytunedig y dylid rhannu gwybodaeth

Gall y drafodaeth strategaeth hon gynnwys yr atgyfeiriwr, os yw'n briodol, cynghorydd cyfreithiol ac unrhyw un arall sy'n berthnasol i'r drafodaeth. Dylai hwn fod yn unrhyw weithiwr proffesiynol, neu unrhyw un sydd â chyfrifoldeb diogelu.

Ar ôl ystyried a thrafod y wybodaeth, rhaid i'r rhai sy'n ymwneud â'r drafodaeth, os yw'r amheuaeth yn cael ei chadarnhau yn eu barn nhw, drosglwyddo'r wybodaeth i Bennaeth Gofal Cymdeithasol Plant a'r Ditectif Brif Arolygydd, Uned Diogelu'r Cyhoedd (PPU) Gwent.

Os bydd y cyfarfod yn penderfynu bod yr achos yn ddigon cymhleth a dwys o ran adnoddau, yna dylid galw cyfarfod o'r Grŵp Rheoli Strategol.

Os nad yw'r achos yn cyrraedd y trothwy i'w ystyried o dan y protocol hwn, yna bydd yr ymchwiliad yn cael ei reoli o dan y trefniadau diogelu arferol. Pe bai gwybodaeth bellach sy'n awgrymu achos cymhleth o gam-drin yn dod i'r amlwg yn ystod ymchwiliad, yna mae angen ailystyried y protocol hwn.

Os yw maint y cymhlethdod yn aneglur, dylid trefnu cyfarfod arall i adolygu cynnydd yr achos.

6. Gweithwyr proffesiynol y mae angen eu hysbysu

Unwaith y bydd penderfyniad wedi'i wneud yn y cyfarfod strategaeth cychwynnol i gychwyn ymchwiliad achos cymhleth o gam-drin, rhaid hysbysu'r Uwch Swyddog Heddlu a Phennaeth Gwasanaeth Diogelu Plant Gofal Cymdeithasol (aelodau'r Grŵp Rheoli Strategol). Rhaid iddynt hysbysu Cadeirydd Bwrdd Diogelu Gwent, y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Plant, Pennaeth y cyfryngau/swyddfa'r wasg ac uwch reolwyr yr asiantaethau perthnasol e.e. person(au) diogelu dynodedig.

7. Grŵp Rheoli Strategol (SMG)

Er mwyn sicrhau ymateb cydgysylltiedig, rhaid galw cyfarfod Grŵp Rheoli Strategol (SMG), a gadeirir naill ai gan y Gofal Cymdeithasol Plant neu'r Heddlu, cyn gynted â phosibl. Bydd yr asiantaeth sy'n cychwyn y cyfarfod yn darparu'r cymorth gweinyddol.

Dylai aelodaeth y grŵp gynnwys staff uwch sy'n gallu ymrwymo adnoddau ac fel arfer bydd yn cynnwys y canlynol:

- Pennaeth Gwasanaeth Diogelu Gofal Cymdeithasol Plant
- Uwch Swyddog Comisiynu
- Prif Swyddog Cynorthwyol yr Heddlu neu Bennaeth Diogelu'r Cyhoedd
- Uwch Swyddog Ymchwilio'r Heddlu (SIO)
- Uwch reolwr diogelu/amddiffyn plant
- Uwch gynghorydd cyfreithiol Awdurdod Lleol a'r Heddlu
- Gwasanaeth Erlyn y Goron
- Cyfarwyddwr Cynorthwyol yr Adran Addysg
- Pennaeth Diogelu ar gyfer Iechyd
- Swyddog y Wasg
- Unigolion ac asiantaethau eraill fel y bo'n briodol

Ni ddylai rheolwyr llinell uniongyrchol unrhyw staff sy'n gysylltiedig â'r honiadau o gam-drin gael eu cynnwys yn yr SMG.

Rhaid i'r cyfarfod SMG ystyried ystod eang o faterion a chytuno ar gynllun sy'n cynnwys:

- Penderfyniad ar raddfa'r ymchwiliad a'r staff sydd eu hangen ar gyfer Grŵp Ymchwilio ar y Cyd (JIG)
- ystyried unrhyw faterion trawsffiniol a chynllunio cyswllt priodol a rhannu adnoddau
- Nodi ymarferwyr i reoli'r broses ymchwilio (ditectifs wedi'u hyfforddi'n briodol gan gynnwys uwch swyddogion ymchwilio a Rheolwr Gofal Cymdeithasol Plant/Gweithredol)
- Datblygu strategaeth gyfathrebu yn nodi pa wybodaeth y gellir ei rhannu, gyda phwy ac ar ba gam (dylai hyn hefyd gynnwys y trefniadau ar gyfer cyfathrebu brys y tu allan i oriau. Rhaid i gytundeb cyfrinachedd gael ei lofnodi gan yr SMG, y JIG a, lle bo'n briodol, unrhyw bartner dilynol dan sylw)
- Trefnu llety digonol, gan gynnwys ystafell digwyddiadau bwrpasol, lle bo modd, a chyfleusterau ar gyfer cyfweld a recordio cyfweiliadau
- Trefniadau i staff meddygol gynnal asesiadau
- Trefniadau ar gyfer staff gweinyddol digonol ac adnoddau technoleg gwybodaeth i gefnogi'r ymchwiliad
- Cyngor cyfreithiol gan gynnwys ymgynghori â Gwasanaeth Erlyn y Goron (CPS)
- Adnoddau digonol i sicrhau bod plant yn cael eu hamddiffyn rhag cam-drin pellach a bod eu lles yn parhau i fod yn hollbwysig (dylai hyn gynnwys lleoliadau maeth, gofal dydd neu breswyl priodol, gwasanaethau meddygol, Canolfan Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol (SARC), a gwasanaethau therapiwtig, addysgol, a gwasanaethau ymarferol)
- Ystyriaeth o anghenion therapiwtig plant ac oedolion
- Digon o gefnogaeth, goruchwyliaeth a dadfrifio i'r staff dan sylw

- Argaeledd cyngor arbenigol lle bo angen
- Trefniadau cyswllt ar gyfer gwaith rhyngasiantaethol
- Amserlenni ar gyfer camau'r ymchwiliad
- Dyrannu tasgau penodol i bersonél sy'n ymwneud â'r ymchwiliad, ynghyd â chyfrifoldebau rheoli llinell
- Rheoli cysylltiadau cyhoeddus a diddordeb y cyfryngau yn yr achos
- Cymorth i dystion, os yw'n berthnasol.
- Rheoli effaith gymunedol
- Polisi datgelu/rhannu gwybodaeth
- Llinell gymorth i ddioddefwyr/llinell gwybodaeth
- Iawndal ariannol i ddioddefwyr
- Strategaeth ymadael
- Diogelu data a chadw a phenodi swyddog datgelu

Rhaid dynodi unigolyn i weithredu fel cydlynnydd rhwng y SMG a'r JIG, fel arfer Uwch Swyddog Ymchwilio'r Heddlu neu reolwr arweiniol Gofal Cymdeithasol Plant.

Cyfrifoldeb y cydlynnydd yw sicrhau llif gwybodaeth berthnasol rhwng y grwpiau gweithredol a strategol.

Rhaid dynodi aelod o'r SMG i ddiweddarau'r Is-grŵp Adolygu Achosion gyda datblygiadau a materion arwyddocaol.

Rhaid i'r SMG wneud trefniadau i ymgynnull yn rheolaidd yn ystod yr ymchwiliad i:

- monitro cynnydd, ansawdd a chywirdeb yr ymchwiliad
- adolygu dangosyddion risg ar gyfer y plant dan sylw
- adolygu'r strategaeth gyfathrebu
- ystyried gofynion adnoddau
- ystyried amseriad priodol terfynu'r ymchwiliad
- cynllunio cyfarfod dadfrifio gyda'r JIG i nodi gwersi a ddysgwyd.

Gellir ffurfio tîm penodol o Swyddogion Heddlu i ddelio ag ymholiad trawsffiniol, neu unrhyw bartneriaeth arall (Gofal Cymdeithasol, Iechyd, ac ati) i gysylltu â heddluoedd eraill, awdurdodau lleol, a chomisiynwyr iechyd ac ati.

Dylai'r SMG ymgynnull nes bod y CPS wedi gwneud penderfyniad cyhuddo a bod mesurau diogelu hirdymor priodol yn eu lle ar gyfer dioddefwyr.

Rhaid i'r SMG adrodd yn ysgrifenedig i'r Is-grŵp Adolygu Achosion, fel y gall y grŵp ystyried a ddylid cychwyn Adolygiad Ymarfer.

Dim ond ar ôl cytuno ar ymchwiliad achos cymhleth o gam-drin y bydd SMG yn cael ei gynnull, ac mewn achosion o'r fath, bydd rhyw fath o ymchwiliad troseddol bob amser. O ystyried hyn, yr Heddlu fydd yn gyfrifol am ddosbarthu a storio cofnodion SMG. Ochr yn ochr â chytuno ar gylch gorchwyl SMG, dylid cynnal trafodaeth i egluro'r trefniadau hyn i'r rhai dan sylw.

Dylid trefnu'r cofnodion yn y fformat a ganlyn:

- Amser, dyddiad, lleoliad y cyfarfod
- Cylch gorchwyl

- Pobl sy'n bresennol
- Ymddiheuriadau
- Manylion yr holl unigolion sy'n destun yr ymholiad (genogram)
- Ffeithiau ac amgylchiadau hysbys hyd yma
- Camau gweithredu a nodwyd
- Paramedrau ymchwilio
- Materion adnoddau a rheolaeth
- Materion yn ymwneud â'r cyfryngau
- Amrywiol
- Strategaeth ymadael
- Dyddiad y cyfarfod nesaf
- Dylid cofnodi penderfyniadau a rhesymu esboniadol yn y llyfr polisi, sef dogfen a ddefnyddir gan yr Uwch Swyddog Ymchwilio i gofnodi penderfyniadau strategol a thactegol, a fydd yn goruchwyllo'r ymchwiliad yn unol â pholisïau a phrotocolau'r Heddlu ar gyfer ymchwilio i droseddau difrifol a chymhleth.

Rhaid i'r SMG hysbysu Bwrdd Diogelu Gwent am ganlyniad yr ymchwiliad a'r ystyriaeth a roddwyd i'r angen am adolygiad ymarfer plant.

8. Grŵp Ymchwilio ar y Cyd (JIG)

Rôl y grŵp hwn yw cynnal ymchwiliad trylwyr a thryloyw a chyflawni gweithdrefnau diogelu a dylent gynnwys:

- Fforwm ar gyfer rhannu gwybodaeth a monitro'r cynnydd ymchwiliol
- Pennu strategaeth cyfweld dioddefwyr
- Diweddariadau ymchwiliol i SMG
- Diweddariadau adnoddau i SMG
- Darpariaethau cymorth cyson i ddioddefwyr a'u teuluoedd
- Darpariaethau cymorth ar gyfer staff y tîm ymchwilio
- Rhannu gwybodaeth ag asiantaethau nad ydynt yn cael eu cynrychioli ar SMG
- Cydymffurfio â phrotocol rhannu gwybodaeth a chyfrinachedd
- Cychwyn y protocol hwn a gweithredu'r polisïau a'r gweithdrefnau a osodwyd gan SMG

Dylai'r grŵp hwn a arweinir gan Uwch Swyddog Ymchwilio'r Heddlu, neu ei ddirprwy gynnwys cynrychiolydd o Ofal Cymdeithasol Plant, Addysg, Iechyd a gwasanaethau cyfreithiol yr Awdurdod Lleol. Dylid gwahodd asiantaethau eraill fel y bo'n briodol.

Bydd maint y grŵp yn dibynnu ar raddfa'r ymchwiliad, ond yn y mwyafrif o achosion dylai PPU a Gofal Cymdeithasol Plant ddarparu rheolwr llinell a digon o staff sydd â phrofiad o gyfweld â phlant ac sydd wedi'u hyfforddi i [Sicrhau'r Dystiolaeth Orau mewn Achosion Troseddol](#).

Gellir hefyd dynnu aelodaeth, yn ôl yr angen, o blith gweithwyr iechyd proffesiynol priodol, Addysg, CPS, Gwasanaethau Cyfreithiol, y Gwasanaeth Prawf, a gwasanaethau cymorth i ddioddefwyr.

Wrth ddewis staff, dylid ystyried gofynion sy'n codi o anghenion unigol y plentyn/plant perthnasol, h.y. rhyw, diwylliant, hil, iaith, a lle bo'n berthnasol, anabledd/anghenion arbennig.

Rhaid i unrhyw achos o dorri cyfrinachedd (bwriadol neu anfwriadol) gael ei adrodd ar unwaith i'r SMG fel y gallant fynd i'r afael â'r mater hwn a rheoli'r effaith wirioneddol neu bosibl ar yr ymchwiliad.

9. Grŵp Gweithredol

Bydd y Grŵp Gweithredol yn gyfrifol am:

- cynllunio'r ymchwiliad cyffredinol, gan gynnwys gwirio cofnodion, casglu tystiolaeth, cynllunio, a chynnal cyfres o gyfweiliadau cydberthynol, ac unrhyw wyladwriaeth sydd ei hangen
- ystyried goblygiadau croesi ffiniau daearyddol
- cynnal cofnodion ysgrifenedig o gyfarfodydd strategaeth a gweithredol rheolaidd
- cynnal cyfarfodydd cynllunio ar gyfer darnau unigol o waith, e.e. cyfweiliad fideo o blentyn a/neu gamau i amddiffyn plentyn
- casglu tystiolaeth arall gan gynnwys tystiolaeth fforensig, cyfweiliadau â chamdrinwyr a thystion honedig, a thystiolaeth ategol arall. Cyfathrebu a chyswllt ag asiantaethau eraill ar sail angen gwybod. Ni ddylai fod unrhyw wyro oddi wrth strategaeth cyfathrebu presennol yr SMG heb gymeradwyaeth ymlaen llaw gan yr SMG
- galw cyfarfodydd rhyngasiantaethol a/neu gynadleddau amddiffyn plant fel y bo'n briodol
- cydlynu ac amseru gwasanaethau therapiwtig
- diweddarau'r SMG yn rheolaidd ar y cynnydd a wnaed ac argymhell pryd i gau'r ymchwiliad
- ystyried trefniadau ar gyfer gwrandawiaidau llys a chymorth i blant a theuluoedd
- argymhellion ynghylch lleoli plant ac unrhyw gyswllt sy'n ymwneud â phlant a'u siblingiaid, perthnasau, neu oedolion eraill.

Dylai'r grŵp hwn a arweinir gan Uwch Swyddog Ymchwilio'r Heddlu, neu ei ddirprwy, gynnwys cynrychiolwyr o ofal cymdeithasol plant, addysg, iechyd a gwasanaethau cyfreithiol awdurdodau lleol. Dylid gwahodd asiantaethau eraill fel y bo'n briodol. Bydd maint y grŵp yn dibynnu ar raddfa'r ymchwiliad, ond yn y mwyafrif o achosion dylai PPU a Gofal Cymdeithasol Plant ddarparu rheolwr llinell a digon o staff sydd â phrofiad o gyfweild â phlant ac sydd wedi'u hyfforddi i *Sicrhau'r Dystiolaeth Orau mewn Achosion Troseddol*. O safbwynt yr heddlu, dylai'r ymchwiliwyr hefyd ddal Portffolio Ymchwilio Achosion Cymhleth a Difrifol o Gam-drin Plant.

Wrth ddewis staff, dylid ystyried gofynion sy'n codi o anghenion unigol y plentyn/plant perthnasol, h.y. rhyw, diwylliant, hil, iaith, a lle bo'n berthnasol, anabledd/anghenion arbennig.

Rhaid i unrhyw achos o dorri cyfrinachedd (bwriadol neu anfwriadol) gael ei adrodd ar unwaith i'r SMG fel y gallant fynd i'r afael â'r mater hwn a rheoli'r effaith gwirioneddol neu bosibl ar yr ymchwiliad.

Rhaid i aelodau'r tîm fod yn annibynnol ar unrhyw un o'r partïon sy'n destun yr ymchwiliad.

Dylai personél a secondiwyd i'r Tîm Gweithredol fod yn ymroddedig i'r ymchwiliad ac ni ddylai fod ganddynt unrhyw gyfrifoldeb arall.

Trefniadau Ymarferol

Rhaid i leoliad y grŵp ystyried, yn ddaearyddol ac yn sefydliadol, yr angen i gadw cyfrinachedd. Mae hyn yn arbennig o hanfodol pan fydd yr ymchwiliad yn ymwneud â staff neu ofalwyr.

Rhaid i gyfleusterau priodol fod ar gael ar gyfer cyfweiliadau fideo yn unol â Sicrhau'r *Dystiolaeth Orau mewn Achosion Troseddol* ac asesiad pediatriig. [Sicrhau'r Dystiolaeth Orau mewn Achosion Troseddol](#).

Rhaid mynd i'r afael â chymorth gweinyddol, technoleg gwybodaeth a gofynion lleety ar y dechrau, gan gynnwys storio cofnodion cyfrinachol.

10. Mynediad at gofnodion

Mae un o'r materion anoddaf mewn ymchwiliadau achosion cymhleth o gam-drin yn ymwneud â lleoli, defnyddio, rheoli a datgelu gwybodaeth ddogfennol sy'n berthnasol i'r ymchwiliad. Dylai'r tîm ymchwilio ystyried pa wybodaeth sydd ei hangen a chymryd camau i'w sicrhau o fewn pob asiantaeth.

Dylid hysbysu asiantaethau y dylent rannu ffeiliau yn unol â dyletswyddau statudol, gofyniad cyfreithiol, neu ddiogelu data, gan gynnwys gwybodaeth ar ffeiliau personol, ffeiliau personél, e-byst, cofnodion sefydliadau cyffredinol a chofrestrau.

Lle gallai gwybodaeth hanfodol fod wedi'i cholli, ei difrodi neu ei dinistrio, ystyriwch ddulliau eraill o gael gwybodaeth gan dystion a dioddefwyr hysbys neu bosibl. Cofnodwch ganfyddiadau ar gronfa ddata.

11. Rhannu gwybodaeth

Mae'r ymchwiliadau hyn yn dibynnu'n llym ar sicrhau bod gwybodaeth sensitif neu hynod gyfrinachol ar gael, gan gynnwys unrhyw wybodaeth sy'n hysbys am gyflawnwyr honedig a nodwyd yn yr ymchwiliad. Dylid cymhwyso egwyddorion Rhannu Gwybodaeth i bob ymchwiliad cam-drin cymhleth a dylai aelodau'r tîm fod yn gyfarwydd â'i ddarpariaethau.

Mae'r angen i gynnal uniondeb gwybodaeth a rennir yn hanfodol, a rhaid i'r holl staff ymchwilio fod yn ymwybodol o egwyddor a chymesuredd y GDPR a chydymffurfio ag ef. Dylid ystyried defnyddio cytundebau cyfrinachedd o ran unigolion a gyflogir i gynnal yr ymchwiliad.

Yn ogystal â'r materion sy'n ymwneud â mynediad at ffeiliau a rhannu gwybodaeth, rhaid ystyried yr angen i rannu gwybodaeth am unrhyw droseddwr hysbys neu a amheuir a nodwyd yn yr ymchwiliad.

Pryd bynnag y daw cwyn i law mewn perthynas â thrangwyddwr honedig, rhaid cynnal asesiad risg ar unwaith i weld pa risg gyfredol y gallai'r person hwnnw ei pheri i blant eraill.

Lle mae aelodau o'r tîm ymchwilio yn derbyn gwybodaeth o'r fath, dylid cyflwyno'r ffurflen dyletswydd i adrodd briodol ar gyfer mesurau diogelu amlasiantaethol, dylai hyn fod ar gyfer yr ardal lle mae'r dioddefwr/dioddefwyr, dioddefwyr posibl a throseddwr a throseddwr yn byw.

Ceir canllawiau manwl pellach yn y rhifyn hwn, ynghyd â chynghor ar ddatgelu deunydd yn: <https://www.app.college.police.uk/app-content/major-investigation-and-public-protection/child-abuse/complex-investigations> Am gyngor ac arweiniad pellach gweler: <https://www.app.college.police.uk/app-content/major-investigation-and-public-protection/child-sexual-exploitation/>

12. Croesi ffiniau daearyddol a gweithredol

Gellir cydnabod ar y cychwyn neu yn ystod yr ymchwiliad fod yna ddioddefwyr a throseddwr a amheuir neu a allai fod mewn mwy nag un ardal ddaearyddol.

O'r cychwyn, yr Heddlu sy'n gyfrifol am reoli'r ymchwiliad yn yr ardal lle honnir bod y cam-drin wedi digwydd – lle honnir bod y cyflawnwr/cyflawnwyr honedig yn gweithredu – a bydd yn gwneud y cyswllt angenrheidiol ag ardaloedd eraill yr effeithir arnynt drwy'r SMG (oni bai bod amgylchiadau eithriadol yn berthnasol, e.e. troseddau ar-lein neu herwgipio).

Unwaith y cydnabyddir bod yna ddioddefwyr tybiedig neu ddarpar ddioddefwyr y tu allan i Went, bydd y JIG yn penderfynu pa asiantaethau sy'n cael eu hysbysu a sut y cesglir tystiolaeth.

Dylai'r JIG cychwynnol a'r Tîm Gweithredol gynnal yr ymchwiliad ar ran yr ardaloedd daearyddol eraill.

Os bydd nifer y dioddefwyr y tu allan i ffiniau daearyddol y JIG gwreiddiol yn cynyddu i'r graddau na all ymateb, dylid cynnal trafodaethau ar gyfer JIG gyda'r Heddlu a Gofal Cymdeithasol yn yr ardal ddaearyddol newydd.

Mae'n hanfodol bod SMG ar y cyd i ddarparu cynllunio cyffredinol. Os oes angen cael mwy nag un JIG, rhaid cael cydweithio agos rhwng cydlynwyr a phrosesau ar gyfer rhannu gwybodaeth lawn.

Yr Awdurdod Lleol sydd â'r cyfrifoldeb am yr achos cymhleth o gam-drin fyddai'r Awdurdod Lleol lle mae'r cam-drin yn digwydd.

Dylai uwch reolwr o bob maes ychwanegol ymuno â'r SMG i drafod a chytuno ar unrhyw oblygiadau o ran adnoddau.

13. Diwedd yr Ymchwiliad

Rhaid cael strategaeth ymadael wedi'i diffinio'n glir nid yn unig mewn perthynas â chau ymchwiliad, ond hefyd mewn perthynas â dioddefwyr a thystion, y gallai fod angen cymorth parhaus arnynt ar ddiwedd unrhyw dreial neu ymchwiliad.

Mae angen i ymarferwyr sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'r ymchwiliad yn ogystal â staff gweithredol eraill sydd wedi cadw gwasanaethau o ddydd i ddydd i redeg lle mae cydweithwyr wedi'u secondio i'r tîm ymchwilio, gael eu dadfriffio'n drylwyr.

Dylai'r SMG gael cyfarfod terfynol lle gellir rhannu gwybodaeth derfynol a dadfriffio. Dylid llunio adroddiad trosolwg a'i gyflwyno i Fwrdd Diogelu Gwent.

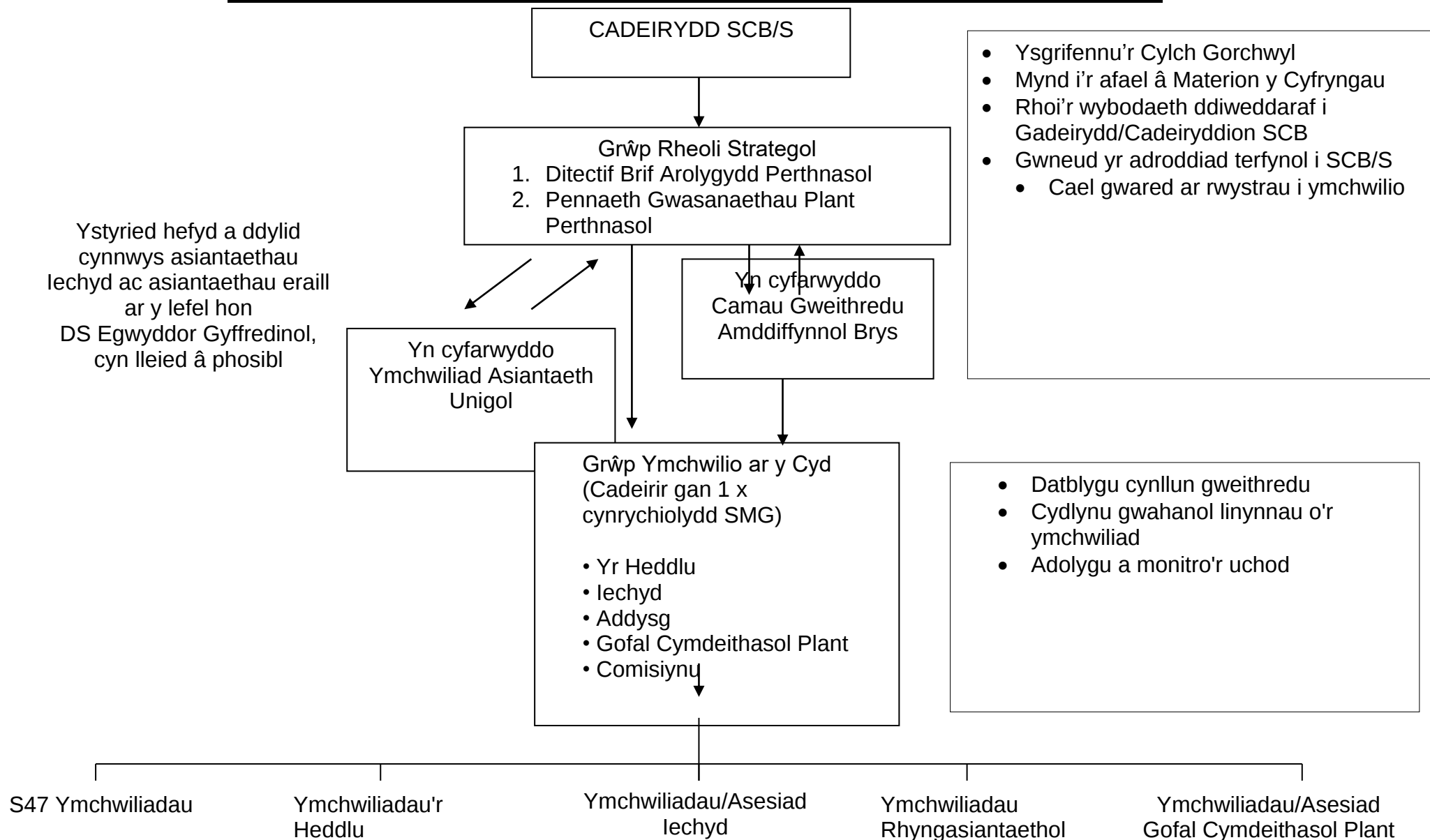
Rhaid manylu ar storio, diogelwch a chadw'r ffeiliau sy'n ymwneud â'r ymchwiliad. Mae'n bosibl iawn y bydd angen mynediad at gofnodion o'r fath mewn perthynas ag unrhyw apeliadau parhaus, achosion sifil, neu geisiadau am iawndal. Rhaid i hyn gydymffurfio â Rheoli Gwybodaeth yr Heddlu a GDPR.

Ar ddiwedd ymholiad/ymchwiliad, dylai'r SMG ystyried a ddylid cynnal gwerthusiad o'r ymchwiliad fel y gellir nodi'r gwersi a ddysgwyd. Bydd adolygiad o'r fath yn ategu unrhyw Adolygiad Ymarfer Plant a allai fod yn gydamserol neu wedi'i gwblhau.

Atodiad 1

SIART LIF Y BROSES AR GYFER YMCHWILIADAU ACHOSION CYMHLETH O GAM-DRIN

Atodiad 2

TEMPLED ADRODDIAD CYNNYDD (I'w gwblhau gan y Grŵp Ymchwilio ar y Cyd i hysbysu'r Grŵp Uwch Reolwyr)

Crynodeb o'r Dystiolaeth - dylai hwn gynnwys matrices perthynas o bwy sydd wedi gwneud beth i bwy a beth yw'r berthynas, a gallai enghreifftiau gynnwys genogramau, siartiau I2, map eco, systemau a chysylltiadau teuluol.

Crynodeb o'r Cadarnhad

Dioddefwyr/Cyflawnwyr Ychwanegol a Nodwyd

Camau gweithredu a gymerwyd hyd yma a dyddiad cwblhau

Nodi'r camau nesaf a'r camau gweithredu i'w cymryd

Atodiad 3**TEMPLED ADNABOD PLANT SY'N PERI PRYDER YN YR YMCHWILIAD**

RHIF ADNABOD	ENW'R PLENTYN A DYDDIAD GENI	STATWS CYFREITHIOL PLENTYN	ENW'R RHIENI/GOFALWYR A DYDDIAD GENI	CYFEIRIAD CARTREF	CYSYLLTIADAU HYSBYS I'R CYFLAWNWYR HONEDIG	CAMAU GWEITHREDU A GYMERWYD I.A./S.47	NATUR Y DATGELIAD	ACHOS AR AGOR/AR GAU AC I BA DIM